

Sinh ti n, Vũ Hoàng Ch ng là thầy d y Vi t văn c a Cung Ti n. Ông sinh năm 1916, tr c ng i nh c sĩ tên tu i này 22 năm.

Nh ng v i thói quen khoáng đ t c a m t nhà th , ông không h câu n , v n coi Cung Ti n nh ng i b n vong niên h n là m t đ a h c trò.

Chân dung thi sĩ Vũ Hoàng Ch ng.

(Hình: Tài li u)

Th bút b n d ch ‘Hoàng H c Lâu’ c a Vũ Hoàng Ch ng. (Hình: Tài li u)

Có l n ông nói đùa. R ng Cung Ti n ph th bi t bao ng i mà ch a t ng ph th Vũ Hoàng Ch ng! Cung Ti n không quên đi u y nh ng bi n c 1975 đã p trên c n c và ng i nh c sĩ thì l u vong ra ngoài, còn nhà th k t l i bên trong v i nh ng Mai Th o, Ph m Đình Ch ng, Thanh Tâm Tuy n, Ph m Xuân Ninh, Phan L c Phúc, v.v....

Trong n i bi ph n v c nh b n bè tán l c, Vũ Hoàng Ch ng đã c m d ch bài th Hoàng H c Lâu n i ti ng c a Thôi Hi u, r i nh b n bè chuy n đ c ra ngoài, đ n tay Cung Ti n khi y còn Canberra bên Úc... Thôi Hi u là nhà th khét ti ng th i Th nh Đ ng vào đ u th k th tám. Bài th c a ông khi n m t ng i nh Lý B ch còn ngh n l i không dám vi t v l u Hoàng H c n a và đ c Kim Thánh Thán ng i ca là “bút pháp tuy t k , tác ph m đ nh t c kim trong th Lu t”.

Đ y cũng là bài đ c ng i mình d ch sang Vi t ng nhi u nh t. Có ng i đ m ra h n b n trăm b n d ch khác nhau, t T n Đà, Ngô T t T đ n Tr n Tr ng Kim, Tr n Tr ng San, Nguy n Đ c Hi n, v.v... V i Cung Ti n và nhi u b ng h u thì bài c m d ch c a Vũ Hoàng Ch ng là m t s tuy t m vì tâm c nh m i ng i vào lúc đó.

T bên ngoài, nh n đ c b n d ch, Cung Ti n nh th y, nh b n và nh l i cung c nh xa xa a nên đã xu t th n ph nh c r t nhanh và tìm cách g i v ngay năm sau. Nh ng không k p n a. Vũ Hoàng Ch ng b c m tù và b ki t s c m i đ c th ra và t th sau đó năm ngày nên không bao gi đ c nghe ca khúc này. Bây gi nh l i thì xin ghi bài c m d ch c a ông đ chúng ta kh i quên và cùng th ng th c:

*“X a h c vàng bay vút bóng ng i
Đây l u Hoàng H c chút th m r i
Vàng tung cánh h c đi đi mãi
Tr ng m t màu mây v n v n đ i
Cây b n Hán D ng còn n ng chi u
C b Anh Vũ ch ng ai ch i
G n xa chi u xu ng nào quê quán
Đ ng gi c c n s u n a, sóng i...”*

Hoàng Hịch Lâu

Tác Giả: Quỳnh Giao

Thứ Năm, 28 Tháng 1 Năm 2010 20:49

Khi còn sống, ông Nguyễn Địch Hiên ở ở Houston Texas cho rằng bạn đời của Vũ Hoàng Chương “còn hay hơn nguyên bản, mà nguyên bản vẫn đã hay tốt rồi”. Ông Hiên có thể nói không ngoa vì bạn thân đã đích đi đích lại nhiều lần bày tỏ cảm xúc của Thôi Hiên! Ông còn dành công so sánh hai câu thơ của nguyên bản, gồm sáu thanh trắc liên tiếp:

*“Hoàng Hịch nhốt khế bết phết phết
Bến vân thiên đì không du du”*

Với câu “thức” do Vũ Hoàng Chương đề lại mà ông cho là o diêu hèn:

*“Vàng tung cánh hịch đi đi mãi
Trên ngai màu mây vẫn vẫn đi...”*

Khi đọc lại, làm sao mình không ngẫm ngùi với những câu tuy dễ hiểu như “vút” bóng ngói, hay chút “thức” rồi...? Và câu kết, “Địch giặc cấn sống rồi!”, nghe thể thi hào vẫn nói cách bất cứ ai của Tản Đà:

*“Quê hịch ng khuếch bóng hoàng hôn,
Trên sông khói sóng cho buồn lòng ai!”*

Cung Tiến đưa Hoàng Hịch Lâu vào nhạc với phần hòa âm soạn cho dòng nhạc mới và viết trên cung Ré giáng Trống, nhịp 4/4 chậm rãi tha thướt - andantino - và ý nhạc. Piano mở đầu bằng hai ô nhịp, hai mesures, viết lại Arpeggio chùm hai nốt, thánh thót, êm đềm. Rồi lại ca cất lên bài hát hay day dứt như một truyện kể, mà dùng phép tu từ như đời tình:

*“Xà hịch vàng bay vút bóng ngói...
Đây là Vũ Hoàng Hịch chút () thức rồi...”*

Đàn piano lại rồi, nghe như tiếng chim hót, và câu thơ ca khúc dần dần nghe vào một bức tranh cổ, với cánh hịch vàng trên hiên sau vầng mây bạc có những chiêu, có cây bên Hán Đường u buồn

và c**ả** b**ên** Anh Vũ v**ẫn** ng**ủ**, ch**ỉ** ng**ười** còn ai ch**ỉ** i...

Đ**àn** n**h** c**h**uy**ên** n**h** p**h**on đ**àn** l**à** n**h** ng**ười** m**u**ng n**g**u**ì** r**ồi** ch**ỉ** t**âm** s**ố** k**h** t**h** h**àng**,
nh**à** qu**ê**, nh**à** b**ên**...

*“G**ần** xa ch**ỉ** u**ng** xu**ng** nào qu**ê** quán
Đ**àn** g**i**c**ả** n**h** s**ố** u**ng** a (**đ**), s**ố**ng (**à**) **đ** i...”*

R**ồi** đ**àn** l**à** i**nh** arp**ège** hai n**h**t n**h**àng, l**ãng** đ**ãng** chìm khu**ết**, m**à** h**àng** nh**à** cánh h**àng** c**ả** vàng
tan trong khói s**ố**ng...

Toàn bài, Cung Ti**ên** dùng âm giai ngũ cung đ**ể** y ch**ỉ** t**âm** Đông ph**ương** v**ẫn** i nét nh**à** thanh th**ản**,
nhu**m** v**ẫn** Lão Trang và ph**ương** ph**ật** giai đ**ể** u Claude Debussy trong bài “Clair de Lune”. Cung
Ti**ên** r**ất** chu**ng** Debussy khi nh**à** c**ả** sĩ ng**ười** i Pháp này khám phá nh**à** Á Đông vào đ**ể** u th**ế** k**h**
tr**ở** c**ả**. Debussy cũng dùng h**àng** âm ngũ cung và cũng l**à** y “Arp**ège**” r**ồi** i tay trái và đ**ể** a ra m**ột** h**àng**
âm l**à** tai mà hài hòa êm ái....

Bài “Hoàng H**àng** L**âu**” là viên ng**ười** c**ả** quý c**ả** a th**ế** Đ**ông** ng**ười**. B**ên** đ**ể** ch**ỉ** Vũ Hoàng Ch**àng** ng**ười** là bài
chuy**ên** ng**ười** mang tâm s**ố** c**ả** a m**ột** thi hào trong hoàn c**ả** nh**à** bi đ**át** c**ả** a đ**ể** t**âm** c**ả**. Ca khúc Cung
Ti**ên** là s**ố** k**h**t h**àng** p**h** k**h** c**ả** tình c**ả**m và nh**à** c**ả** thu**ật** đ**ể** n**h** i li**ên** ng**ười** n**h** y nét đ**ể** p**h** c**ả** a th**ế**, c**ả** a
nh**à** c**ả**. Đ**ể** u h**àng** i ti**ên** c**ả** là ít ng**ười** i bi**ết** h**àng** c**ả** trình bày ca khúc trác tuy**ệt** này đ**ể** đ**ể** i sau còn nh**à** Vũ
Hoàng Ch**àng** ng**ười** và dòng nh**à** c**ả** quý ph**ái** c**ả** a mi**ên** Nam chúng ta khi mình đã m**ột** h**àng** t...

L**à** n**h** cu**ời** mà mi**ên** Nam t**h** do có bu**ổi** sinh ho**ạt** đ**ể** vinh danh Vũ Hoàng Ch**àng** ng**ười** là vào Tháng
Ba năm 1975, t**h** i phòng trà c**ả** a Khánh Ly, do Mai Th**ị** o và Thanh Tâm Tuy**ên** n**h** ch**ỉ** c**ả**. Đã 35
năm tròn r**ồi**. Sau đó là c**ả** nh**à** chia ly tan tác. “Vàng tung cánh h**àng** c**ả**”... nh**à** ánh ch**íp** ch**ỉ** t**âm** l**à** i
v**ẫn** t**âm** t**âm**.

Đ**ể** âm còn l**à** i là ti**ên** ng**ười** nh**à** l**ãng** đ**ãng** trong chi**ều** u tà. Sau đ**ể** y là cõi t**âm** i đen c**ả** a th**ế** và nh**à** c**ả**...